

Gert-Jan Segers
g.segers@tweedekamer.nl
cc. m.bikker@tweedekamer.nl
p.grinwis@tweedekamer.nl
info@christenunie.nl

Nijmegen/Tervuren,
15-01-2023

Geachte heer Segers,

Met uw vertrek uit de politiek verliest het vierde kabinet-Rutte een belangrijke steunpilaar, aldus de [Volkskrant](#). ‘Segers was boven alles de man die in 2017 eerst Ruttés derde kabinet en daarna, in 2021, het vierde mogelijk maakte’.

Wij zijn het zeer eens met deze constatering, maar we zijn niet blij met uw rol in deze. Het ware beter geweest dat u in 2021 een einde had gemaakt aan het tijdperk Rutte, omdat van zijn kabinetten niets te verwachten is als het gaat om het oplossen van de stikstofcrisis en natuurherstel. In onze [brief aan de koning](#) hebben we in januari 2021 te kennen gegeven ernstig bezorgd te zijn over het bestuur van Nederland, met name het klimaat- en natuurbeleid. Op dat moment stonden we net voor de Tweede Kamerverkiezingen. Dit stemde tot hoop omdat in de nasleep van de toeslagenaffaire de overtuiging was ontstaan dat er een nieuwe bestuurscultuur in aantocht was. Het moest anders in Nederland.

Het leek alsof uw partij ook een andere koers ging varen. Uw uitspraken tijdens het digitale verkiezingscongres van uw partij leken daar de voorbode van. Het gaat in de volgende regeerperiode om ‘grote keuzes’, zoals u toen zei, onder andere ‘op het gebied van klimaatbeleid en een eerlijke boterham voor de boeren, in een goede balans met de schepping.’

De zorg voor de schepping loopt ook als een rode draad door het laatste verkiezingsprogramma van de ChristenUnie:

- ‘Onze opdracht is om als rentmeesters de rijkdom die de aarde biedt te gebruiken voor een goed leven, maar binnen de grenzen van onze planeet, zodat ook onze kinderen zich kunnen blijven verwonderen over de prachtige diversiteit van Gods schepping’ (pagina 101).
- ‘We accepteren niet dat afspraken over natuur berusten op resultaten die worden ‘geleend uit de toekomst’, zoals bij de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en ander beleid gebeurde’ (pagina 104).
- ‘We streven naar een meer extensieve landbouwsector, met een kleinere veestapel en minder veevoer van ver’ (pagina 121).

Dit staat haaks op de koers die de ChristenUnie tot dan toe had gevaren. In 2015 stemde u zelf in met het PAS en in de jaren daarna stemde u meestal mee met de VVD, FvD en PVV voor de belangen van de vee-industrie en tegen de belangen van klimaat en biodiversiteit. En het was uw eigen minister van Landbouw, mevrouw Schouten, die de boeren op het Malieveld verzekerde dat van krimp geen sprake zou zijn zolang zij minister zou zijn.

Inmiddels kunnen we constateren dat het kabinet Rutte IV niets van de goede voornemens in uw verkiezingsprogramma overneemt. In onze recente [tweede brief aan de koning](#) schreven we: ‘De regering blijft dralen, ze durft geen beslissingen te nemen, bijvoorbeeld als het gaat om de omvang van de veestapel en de handel

in stikstofruimte. De prioriteit van Mark Rutte blijkt te liggen bij de korte termijn economische belangen van de veevoederindustrie, de vleesverwerkende industrie en de Rabobank, niet bij de natuur. De stikstofcrisis is op de eerste plaats een natuurrisis, geen economische crisis’.

Het eerdergenoemde artikel in de [Volkskrant](#) schrijft ook: ‘Binnen de coalitie staat Segers te boek als een zeer betrouwbare regeringspartner, bereid om soms pijnlijke compromissen te sluiten, een belangrijk bestanddeel van het cement dat de opeenvolgende kabinetten-Rutte bijeenhoudt’. De schepping is echter de dupe van deze compromissen.

In uw [afscheidsbrief](#) aan de leden zegt u dat u zich ‘steeds vol overtuiging hebt ingezet voor God, onze naasten, onze samenleving, de schepping’. Ook spreekt u over de ‘belangrijke missie van de ChristenUnie om Jezus ook in de politiek na te volgen, dienstbaar te zijn aan onze naasten en om zorg te dragen voor de schepping’.

Is natuur bij de ChristenUnie geen deel van de schepping? Wij vinden van wel en daarom blijven wij strijden voor bescherming van de natuur.¹

Moge uw afscheid een moment van bezinning inluiden opdat de ChristenUnie in de toekomst echt werk maakt van haar taak als rentmeester.

Met vriendelijke groet,

Johan Vollenbroek

Voorzitter [MOB](#),

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau sedert 2008

Frans Vollenbroek

Actief voor de [Grootouders voor het Klimaat](#)

Oud medewerker VROM en de EC

¹ Spinoza maakte geen onderscheid tussen ‘God’ en ‘natuur’. God bevindt zich niet boven (theïsme) of buiten (deïsme) de schepping, maar valt er mee samen (pantheïsme). Als we schade toebrengen aan de natuur dan beschadigen we dus ook God én onszelf.